

"A szerencse szárnyon jár,
kire akar, arra száll."

Ezek a szavak édesanyám
ajkait hagyták el még sihe-
der koromban.

Sok bölcsességet mesélt nekem, s én
amolyan naív kékszeműként ittam szavait

1914-ben az I. világháború kitérősekor azon a véleményen
osztottam sok bajtársammal együtt, hogy a szerencse
messzire elkerült minket. Nem úgy a hadi milliomosokat.

Van amire emlékszem és van amire nem,
de ezt a mondatát sosem fogom feledni.

Hiszen, mint a történelem megannyi
háborújában, míg ezek halnak meg
a csatatéren, addig mások a körülmé-
nyekkel nem törődve hajtják a javukat

A háború ideje alatt több fronton is megfordultam

Hol Romániában...

hol a zord orosz hidegben
teljesítetem szolgálatot.

Legfőbb emlékeim azonban
az olasz fronthoz fűződnek.

Elmondhatom, hogy a harctér minden borzalmát láttam.

Speciális helyzet az, melyet nem érthet az elme, míg meg nem tapasztalja. Mintha a színek szép lassan kifakulnának és minden feketévé és fehérré válna.

Élet vagy halál.
Bajtárs vagy ellenség.

A jó érzéseket súlyos melankólia és szorongás szorítja ki egyre jobban.

Ha sterencséd van, mikor megpihensz, a családotról, a kedvesedről álmodsz...

...ha nem, akkor ágyúgolyótól szétszakadt emberi torzókról. Én mégis szerencsésnek mondhatom magam, hogy életem el nem vesztettem vagy lettem halálomig hadirokkant, mint oly sokan, kik egyenruhát viseltek.

Doberdón 9 hónapot töltöttem, Ott ahol annyi ember elpusztult, a Haláldombon. 1915. Szeptember 8-án rettenetesen kibabrált velünk az "olasz sógor", már azt hittük, hogy egy emberünk sem marad életben. A szakaszomat felváltották a lövész-árokából. Hatvanad magammal mentem a lövészárókba és csak 34-en jöttünk ki.

Ezután hátraküldtek bennünket pár száz lépésnyire tartalékba...

Persze a háború olyan, hogy nem engedi az embert sokáig nyugodtnak maradni...

s míg képzeletem hazajárt és kedvesem karjaiba vezetett, máris visszarántott a pokolba...

egy ismerős, baljós hang.

Az olaszok egyik felderítő gépe körözött felettünk, keselyűként. Azonnal lehúzódtunk, meg sem mozdultunk, míg a gép odébb nem repült.

Míg tartalékban voltunk, pipára gyújtottunk. Fáradtan, meggyötörten és elcsigázottan pőfékeltük a pipadohányt, mely abban a pillanatban az egyetlen kellemes élményt nyújtotta.

BRRR

Rosszat sejtett a szakaszparancsnokunk; egy idősebb önkéntes zászlós volt.

Sokat tapasztalt embernek tűnt, és tiszteletparancsoló megjelenéssel bírt.

Nem szólt egyikünknek sem, csak az arcáról vettem észre, hogy nyugtalan érzései vannak.

Különös dolog történt ekkor velem. Szemeim egy újabb égi látogatóra tévedtek. Ám ez nem gépmadár volt

Amolyan daruféle.

Meglepő esemény volt ez, nem szokott hozzá a katona szeme efféle látványhoz a harcmezőn.

De még ennél is meglepőbb volt társaim rezzentelen arca. Mintha nem találnák szokatlannak a szárnyas jószág jelenlétét, vagy éppen egyáltalán nem is vennék észre.

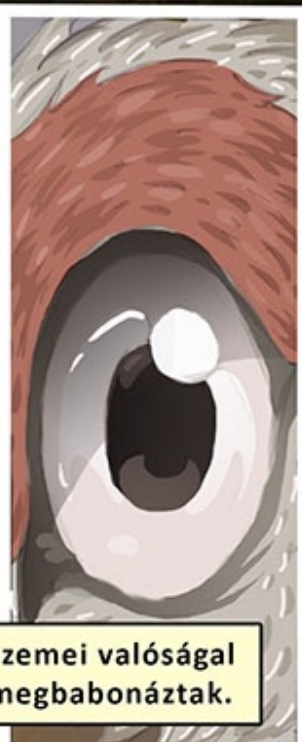
Pár pillanat volt az egész.

Míg dermedten néztem, hirtelen pokoli fájdalom mart gyomromba minden előjel nélkül. Mintha hosszú csőrök csipkednének belülről.

Tollait borzolta méltóságteljesen. Tartása erőt sugárzott..

szemei valóság megbabonáztak.

Kínlódásom közepette már csak a magasban láttam elszállni a madarat.

Leszaladtam a hegy aljára, hogy rendbehozzam magam.

Alig, hogy leértem, 70-80 lépésnyire a szakaszomtól, hallom, hogy eldördül az olaszok 28-as ágyúja. Kevés pusztítóbb fegyver létezett akkoriban annál.

Bele is vágott a szakaszom teljes közepébe, úgy, ahogy ott ültek szegények.

17 meghalt...

7 pedig súlyosan megsebesült.

Az öreg zászlós is meghalt.

Kétfelé szakasztotta egy szilánk vasdarab mely akkor érte mikor egy százhalombattai fiú elé vetette magát.

Hátborzongató érzés fogott el. Egyrészt gyászoltam társaim, másrészt olyan szerencsésnek éreztem magam, mint még soha azelőtt. Bármily' ostobán hangozzék, kapcsolatot éreztem a madár megjelenése és megmenekülésem között. Újra csak anyám szavai csengtek fülemben...

Írta és rajzolta: Kiss Norbert

A SZERENCSE SZÁRNYON JÁR

KOVÁCS GYÖRGY HÁBORÚS ÉLMÉNYEI ALAPJÁN